

عالم اموات و فردوس خداوند

نویسنده: جیسون

انجمن تحقیقات کتاب مقدسی رایان

انتشارات کلیسای خداوند عیسی مسیح

به نام خداوند عیسی مسیح

از زمان گناه باغ عدن تا به امروز مرگ تمامی نسل بشر را فرا گرفته است و تفکرات متعددی درباره مرگ و عالم اموات وجود دارد. این تفکرات در میان آیینها، مذاهب و اعتقادات مختلف متفاوت است و هر کدام از آنها بر حسب تعلیمات و آموزه‌های خود و یا بر حسب مواردی که سینه به سینه میان نسلهای آنها منتقل شده، تفکرات متفاوتی ارائه می‌دهند و هر فرقه، تفکر و مذهبی نظرات خاص به خود را دارند.

برخی به زندگی پس از مرگ اعتقاد دارند و برخی به تناسخ روح و برخی هم می‌گویند، فرد پس از مرگ، تا روز رستاخیز در خواب فرو می‌رود، و برخی نیز می‌گویند پس از مرگ هیچ چیز وجود نداشته و همه چیز در همین دنیا خلاصه می‌شود. اما باید دید نظر کتاب مقدس در این رابطه چیست و این که از منظر کتب مقدس وضعیت فرد پس از پایان زندگی بر روی زمین چه خواهد شد.

در این نوشتار کوتاه قصد داریم به موضوع مرگ، عالم اموات و زندگی پس از آن خصوصاً برای مسیحیان حقیقی از منظر کتاب مقدس بپردازیم.

در ابتدا باید به ریشه و بنیاد مرگ بپردازیم و ببینیم که مرگ از چه زمانی و چگونه گریبانگیر نسل بشر شد!

اولین آیه‌ای که در کتاب مقدس در آن از مرگ یاد شده در کتاب پیدایش است؛ زمانی که خداوند به آدم گوشزد می‌کند و به او می‌گوید که حق خوردن از درخت معرفت نیک و بد را ندارد: «^{۱۶} و خداوند خدا آدم را امر فرموده، گفت: از همه درختان باغ بی ممانعت بخور،^{۱۷} اما از درخت معرفت نیک و بد زهار نخوری، زیرا روزی که از آن خوردی، هر آینه خواهی مرد» (پیدایش ۲: ۱۶ - ۱۷).

دقیقاً پس از این نافرمانی آدم بود که مرگ، او و نسلش را تا به امروز فرو گرفت. تا قبل از این امر مرگی در کار نبود و پس از گناه آدم، با وجود این که می‌بینیم نسلهای اولیّه آدم مانند شیث و نوح، عمری طولانی داشتند، امّا آنان نیز طعم مرگ را چشیدند.

امّا پس از مرگ و پایان زندگی فرد بر روی زمین چه اتفاقی می‌افتد؟ فرد به چه وضعیتی دچار می‌شود؟ آیا روح او هنوز زنده است و یا این که همه چیز پس از مرگ جسم او به پایان می‌رسد؟ و بسیاری سؤالات از این قبیل ...

کتاب مقدّس درباره وضعیّت انسانها پس از مرگ می‌گوید که تمامی افراد پس از مرگ به عالمی به نام عالم اموات یا همان دنیای مردگان می‌روند:

✓ «^{۱۷} و ایشان نیز با مقتولان شمشیر و انصارش که در میان امّتها زیر سایه او ساکن می‌بودند، همراه وی به عالم اموات فرود خواهند رفت» (حزقیال ۳۱ : ۱۷).

✓ «^۹ هر چه دستت به جهت عمل نمودن بیابد، همان را با توانایی خود به عمل آور چون که در عالم اموات که به آن می‌روی نه کار و نه تدبیر و نه علم و نه حکمت است» (جامعه ۹ : ۱۰).

✓ «^{۲۷} زیرا که نفّس مرا در عالم اموات نخواهی گذاشت و اجازت نخواهی داد که قدّوس تو فساد را ببیند» (اعمال رسولان ۲ : ۲۷).

امّا این عالم اموات چگونه مکانی است؟ آیا آن گونه که بسیاری از امّتها می‌پندارند برزخی است پیش از روز داوری خدا که برای نیکوکاران مکانی سرسبز و زیبا خواهد بود تا قبل از ورود به بهشت؛ و برای بدکاران مکانی برای عذاب اولیّه پیش از جهنّم؟ آیا مکانی است که وارد شدگان در آن تا روز داوری خدا در خواب خواهند بود؟ آیا محلی برای انتقال روح فرد به جسمی دیگر است؟ آیا عالمی است که فرد می‌تواند در آن هر زمانی که بخواهد به زمین بازگردد؟

نخیر! کتاب مقدس چنین به ما نمی‌آموزد؛ اینها حاصل تعالیم کاذبِ امّتها و تفکرات و خیال‌پردازی ذهن انسان است.

کتاب مقدس دنیای مردگان یا همان عالم اموات را این گونه به ما معرفی می‌کند:

✓ «^{۴۲}و ایشان را به تنور آتش خواهند انداخت، جایی که گریه و فشار دندان بُود»
(متی ۱۳ : ۴۲).

✓ «^{۵۱}و او را دو پاره کرده، نصیبش را با ریاکاران قرار دهد در مکانی که گریه و فشار دندان خواهد بود» (متی ۲۴ : ۵۱).

✓ «^{۱۳}آنگاه پادشاه خادمان خود را فرمود، این شخص را دست و پا بسته بردارید و در ظلمت خارجی اندازید، جایی که گریه و فشار دندان باشد» (متی ۲۲ : ۱۳).

✓ «^{۲۸}در آن جا گریه و فشار دندان خواهد بود، چون ابراهیم و اسحاق و یعقوب و جمیع انبیا را در ملکوت خدا بینید و خود را بیرون افکنده یابید» (لوقا ۱۳ : ۲۸).

عالم اموات مکانی پر از سیاهی و ترس و محل دِهشت است تا جایی که شخص از شدت ترس دندان به دندان می‌ساید؛ بر خلاف تفکر بسیاری که می‌پندارند فرد پس از مرگ به عالمی سرسبز و نیکو و همراه با فرشتگان آسمانی خواهد بود، عالم اموات، مکان ترس و وحشت و تاریکی مطلق است که در آن، از شدت ترس به خود خواهد لرزید و باید زمان بسیاری را در این وضعیّت سپری کند.

اما مکان عالم اموات کجا است؟ آیا در آسمان است؟ آیا در زمین است؟ آیا مکانی خاص برای انتظار تا روز داوری خداوند است؟ اصلاً برای آن مکانی وجود دارد؟

باز هم به سراغ منبع اصلی یعنی کلام خدا می‌رویم و در آن برای یافتن این مکان جستجو می‌کنیم؛ کتاب مقدس مکان عالم اموات را این گونه برای ما آشکار می‌کند.

✓ «^{۱۳} و دریا مردگانی را که در آن بودند باز داد؛ و موت و عالم اموات مردگانی را که در آنها بودند باز دادند؛ و هر یکی به حسب اعمالش حکم یافت» (مکاشفه ۲۰ : ۱۳).

✓ «^{۱۴} و چون او را با آنانی که به هاویه فرود می‌روند به عالم اموات فرود آورم، آنگاه امتها را از صدای انهدامش متزلزل خواهم ساخت. و جمیع درختان عدن یعنی برگزیده و نیکوترین لبنان از همگانی که سیراب می‌شوند، در اسفلهای زمین تسلی خواهند یافت» (حزقیال ۳۱ : ۱۶).

✓ «^{۱۵} هاویه از زیر برای تو متحرک است تا چون بیایی تو را استقبال نماید، و مردگان یعنی جمیع بزرگان زمین را برای تو بیدار می‌سازد، و جمیع پادشاهان امتها را از کرسیهای ایشان بر می‌دارد» (اشعیا ۱۴ : ۹).

✓ «^{۱۶} مردگان تو زنده خواهند شد و جسدهای من خواهند برخاست. ای شما که در خاک ساکنید بیدار شده، ترمّ نمایید! زیرا که شبّ من تو شبّ من نباتات است. و زمین مردگان خود را بیرون خواهد افکند» (اشعیا ۲۶ : ۱۹).

مکان عالم اموات در زیر زمین و همچنین در زیر دریاها است؛ هر فردی که در زمین بمیرد و یا در زمین دفن شود به عالم اموات در زیر زمین خواهد رفت و هر کسی که در دریا بمیرد به زیر دریا منتقل می‌شود.

اشتباه نکنید این دو مکان، دو عالم مجزّا نیستند بلکه یک عالم مردگان وجود دارد؛ منظور از آیه که می‌گوید: «و دریا مردگانی را که در آن بودند باز داد» و یا در جایی دیگر «و زمین مردگان خود را بیرون خواهد افکند» منظور به نوع مرگ افراد است، که به همان صورتی که مرده‌اند و از دنیا رفته‌اند برخوانند خاست و در پیشگاه تخت داوری خدا قرار خواهند گرفت.

در هر صورت مکان عالم اموات، چه برای کسانی که در زمین می‌میرند و چه برای کسانی که در دریاها می‌میرند جایی در اعماق زمین است و در آن جا هیچ شرایط مساعدی برای فرد مهیا نیست، زیرا فرد تا زمان برپایی تخت داوری خدا باید در آن مکانِ پر از ترس و وحشت بماند.

اما آیا مردگان در مسیح نیز به همان عالم می‌روند؟ آیا آنانی که به خداوند عیسی مسیح ایمان آورده‌اند و او تاوان آزادی آنها را پرداخته است نیز باید به همین مکانی که جای فشار دندان به دندان است فرو بروند؟

کلام خدا در این باره به ما می‌گوید که خداوند عیسی مسیح تاوان تمام گناهان و خطاهای ایمانداران حقیقی را پرداخته و یک بار به ازای همهٔ ما طعم مرگ را چشیده و به عالم اموات رفت و از آن قیام نمود. همچنان که از پیش داوود در خصوص آن گفته: «زیرا جانم را در عالم اموات ترک نخواهی کرد، و قدّوس خود را نخواهی گذاشت که فساد را ببیند.» (مزامیر ۱۶ : ۱۰). و همچنین: «لیکن آن کس که خدا او را برانگیخت، فساد را ندید» (اعمال رسولان ۱۳ : ۳۷).

پس با توجه به این آیات، اگر مردگان در مسیح فساد و ترس را تجربه نمی‌کنند به کجا می‌روند؟

اگر بنا بر این بود که مردگان در مسیح هم عالم اموات یعنی عالم ترس و تاریکی را تجربه کنند، پس تمامی نقشهٔ نجات خدا بیهوده بود و همگی باید در انتظار روز داوری خدا در ترس و تاریکی منتظر می‌ماندیم.

در عهد عتیق زمانی که کسی از دنیا می‌رفت یهودیان دربارهٔ او می‌گفتند که به آغوش ابراهیم رفته است: «باری آن فقیر بمرد و فرشتگان، او را به آغوش ابراهیم بردند و آن دولتمند نیز مرد و او را دفن کردند. پس چشمان خود را در عالم اموات گشوده، خود را در عذاب یافت، و ابراهیم را از دور و ایلعازر را در آغوشش دید» (لوقا ۱۶ : ۲۲ - ۲۳).

در عهد جدید بسیاری از ایمانداران و همچنین کلیساهای پیغامی به این معتقدند، زمانی که ایمانداری می‌میرد و از این دنیا می‌رود در خداوند می‌خوابد و او تا زمان برپایی تخت داوری خداوند در خواب است؛ مانند یک خواب شبانه، اما با این تفاوت که فرد صدها سال را در خواب به سر می‌برد و پس از بیداری وارد ملکوت پدر آسمانی می‌شود.

این آموزه دسته‌ای از ایمانداران است که به استناد سخن پولس رسول دربارهٔ موت و برخاستن از آن به هنگام ربودگی، گفته است: «^{۱۳} اما ای برادران نمی‌خواهیم شما از حالت خوابیدگان بی‌خبر باشید که مبدا مثل دیگران که امید ندارند، محزون شوید.^{۱۴} زیرا اگر باور می‌کنیم که عیسی مرد و برخاست، به همین طور نیز خدا آنانی را که در عیسی خوابیده‌اند با وی خواهد آورد.^{۱۵} زیرا این را به شما از کلام خدا می‌گوییم که، ما که زنده و تا آمدن خداوند باقی باشیم، بر خوابیدگان سبقت نخواهیم جست.^{۱۶} زیرا خود خداوند با صدا و با آواز رئیس فرشتگان و با صور خدا از آسمان نازل خواهد شد و مردگان در مسیح اول خواهند برخاست.^{۱۷} آنگاه ما که زنده و باقی باشیم، با ایشان در ابرها ربوده خواهیم شد تا خداوند را در هوا استقبال کنیم و همچنین همیشه با خداوند خواهیم بود» (اول تسالونیکیان ۴: ۱۳ - ۱۷).

و یا در جایی دیگر می‌گوید: «^{۲۰} لیکن بالفعل مسیح از مردگان برخاسته و نوبر خوابیدگان شده است» (اول قرنتیان ۱۵: ۲۰).

به استناد این آیات بسیاری از کلیساهای بر این باورند که مسیحیانی که به خداوند عیسی مسیح ایمان می‌آورند و تاوان گناهان آنان توسط خداوند پرداخته شده است رنگ عالم اموات را نمی‌بینند و تا روز داوری در خواب هستند. آیا این تعلیم درست است؟

باید گفت آنان بخشی از تعلیم این آیات، که به نرفتن مقدّسین به عالم اموات اشاره دارد را به درستی متوجّه شدند، اما در مورد مابقی آن به انحراف رفته‌اند؛ زیرا اگر این گونه بود کلام خدا باید به عالمی به نام، مثلاً عالم خواب نیز اشاره می‌کرد اما می‌بینید

که هیچ گونه اشاره‌ای به عالمی مثلاً عالم خواب و یا مدّت زمان به خواب رفتن مسیحیان راستین نشده است و فقط اشاراتی درباره خوابیدن مقدّسین شده است.

کلام خدا مکانی دیگر را به ما نشان می‌دهد که مقدّسین پس از مرگ جسمانی به آن جا می‌روند و در آن جا منتظر ملکوت خدا می‌مانند؛ مکانی که جدا از عالم مردگان است.

نشانی این مکان را خداوند عیسی مسیح از زبان خودش برای مقدّسین آشکار می‌کند؛ آن جایی که خطاب به یکی از آن دو دزد بالای صلیب می‌گوید: «^{۴۳} عیسی به وی گفت، هر آینه به تو می‌گویم امروز با من در فردوس خواهی بود» (لوقا ۲۳ : ۴۳).

فردوس به معنی ارم، بهشت، پردیس، جنان، جنت، رضوان، مینو، نعیم، باغ، بستان بوده و در زبان انگلیسی به آن بهشت (Paradise) می‌گویند.

کتاب مقدّس در خصوص مشخصات و زوایای آن اطلاعات بیشتری به ما نمی‌دهد، امّا به همین اندازه می‌گوید که علاوه بر عالم مردگان عالمی دیگر به نام فردوس نیز وجود دارد و مردگان و پذیرفته شدگان در مسیح پس از پایان عمرشان بر روی زمین به آن جا خواهند رفت.

امّا این که چرا پولس رسول به خوابیدن اشاره کرده است، باید گفت پولس به درست‌ترین شکل این جمله را بیان کرده، زیرا اولاً اگر او به مردن مقدّسین اشاره می‌کرد، این تفکّر و این تعلیم داده می‌شد که مقدّسین هم مانند سایر مردم دنیا وارد عالم اموات شده و ترس و سیاهی و عالم تاریکی را تجربه می‌کنند، که این با تعالیم و گفته‌های خداوند و کتب مقدّس مغایرت داشت؛ و ثانیاً او به عالمی غیر از عالم اموات اشاره داشت، پس نمی‌توانست به واژه‌هایی مانند مرگ یا موت اشاره کند، زیرا اشاره او به نقطه مقابل مرگ، یعنی حیات بوده؛ پس اگر از واژه مرگ یا موت استفاده می‌کرد این بدان معنی بود که هیچ

فرقی بین مردگان در مسیح که گناهان آنان بخشیده شده و مردگان دنیا که در گناه و تاریکی به سر می‌برند نیست.

خداوند عیسی مسیح نیز در اناجیل، خدا را خدای زندگان معرفی می‌کند نه خدای مردگان:

✓ «^{۳۱} اما دربارهٔ قیامت مردگان، آیا نخوانده‌اید کلامی را که خدا به شما گفته است،^{۳۲} من هستم خدای ابراهیم و خدای اسحاق و خدای یعقوب؟ خدا، خدای مردگان نیست، بلکه خدای زندگان است» (متی ۲۲ : ۳۱ - ۳۲).

✓ «^{۳۶} اما در باب مُردگان که بر می‌خیزند، در کتاب موسی در ذکر بوته نخوانده‌اید چگونه خدا او را خطاب کرده، گفت که، منم خدای ابراهیم و خدای اسحاق و خدای یعقوب.^{۳۷} و او خدای مردگان نیست بلکه خدای زندگان است. پس شما بسیار گمراه شده‌اید» (مرقس ۱۲ : ۲۶ - ۲۷).

✓ «^{۳۸} و حال آن که خدای مردگان نیست بلکه خدای زندگان است. زیرا همه نزد او زنده هستند» (لوقا ۲۰ : ۳۸).

پس زمانی که خداوند عیسی مسیح تمامی مردگان در خودش را زنده خطاب می‌کند و همچنین می‌گوید خدا، خدای زندگان است، پولس نمی‌بایست هیچ اشاره‌ای به مرگ می‌کرد، و او از واژهٔ خفتگان به جای مردگان استفاده کرد زیرا او نیز به این امر واقف بود که مقدسین رنگِ موت را نخواهند دید و در فردوس با خداوند خواهند بود.

همچنین یوحنا رسول از زبان خداوند در کتاب مکاشفه نیز دربارهٔ شادی کردن مردگان سخن می‌گوید: «^{۱۳} و آوازی را از آسمان شنیدم که می‌گوید، بنویس که از کنون خوش حالند مردگانی که در خداوند می‌میرند. و روح می‌گوید، بلی، تا از زحمات خود آرامی یابند و اعمال ایشان از عقب ایشان می‌رسد» (مکاشفه ۱۴ : ۱۳).

چگونه ممکن است مردگانی که به عالم اموات رفته‌اند شادمان باشند؟ تصویری که کلام خدا از عالم اموات به ما نشان می‌دهد، فقط ترس، دهشت، سیاهی، تاریکی و دندان به دندان ساییدن است؛ اما این آیه می‌گوید مردگان شادمانند! پس این مکان همان مکانی نیست که مردگان سایر امتها به آن جا می‌روند بلکه همان فردوس خداوند است.

از سویی دیگر خداوند عیسی مسیح در حضور شاگردانش می‌فرماید: «در خانه پدر من منزل بسیار است والا به شما می‌گویم. می‌روم تا برای شما مکانی حاضر کنم، و اگر بروم و از برای شما مکانی حاضر کنم، باز می‌آیم و شما را برداشته با خود خواهیم برد تا جایی که من می‌باشم شما نیز باشید» (یوحنا ۱۴ : ۲ - ۳).

این مکانی که خداوند به آن اشاره کرده کجا است؟ بسیاری می‌گویند او از قدس الاقداس آسمانی سخن می‌گوید؛ اما این تعلیم به دلایل محکمی اشتباه است؛ زیرا قدس الاقداس و تخت رحمت خدا فقط جایگاه کاهنان است و عیسی مسیح تنها کاهن اعظم در قدس الاقداس آسمانی است و نیز او به مکانهای متعدد اشاره کرده: «در خانه پدر من منزل بسیار است.»

در عهد عتیق و در خیمه اجتماع و همچنین در عهد جدید در آسمان فقط یک مکان برای حضور کاهن وجود دارد و آن مکان قدس الاقداس است؛ قدس الاقداس مکانهای متعدد نیست بلکه یک مکان است که فقط کاهن اعظم حق ورود به آن را دارد، پس این منزل که خداوند عیسی مسیح از آن سخن می‌گوید نباید جایی به غیر از فردوس آسمانی باشد.

در این نوشتار کوتاه تا به این اندازه گفته شد که شما خواننده عزیز از زوایای مختلف با مرگ و عالم اموات و فردوس خداوند تا حدودی آشنا شوید؛ اما لازم دانستم تا یک نکته مهم را در پایان یادآوری کنم.

خداوند کلمه است و در هر گفتار او باید تعمق و تفکر بسیار نمود و به راحتی از آن نگذشت؛ زمانی که خداوند سخنی می گوید و به موضوعی اشاره می کند و اوج یک نکته را بیان می دارد که چشم انسان آن را ندیده است، باید دانست که آن موضوع یا آن مکان در بالاترین حد تصور انسان قرار دارد، تا به حدی که وصف آن برای بشر ناممکن است؛ مانند زمانی که در کتاب پیدایش در پایان هر روز (دوره) خلقت خداوند از کلمه "نیکو" استفاده می کند: «^{۳۱} و خدا هر چه ساخته بود، دید و همانا بسیار نیکو بود. و شام بود و صبح بود، روز ششم» (پیدایش ۱: ۳۱).

پس زمانی که خدا از کلمه نیکو استفاده می کند و از نظر او که بزرگترین، فهمیم ترین و قدرتمندترین شخص آسمان و زمین است چیزی نیکو به نظر می رسد، آن مورد و رای فهم و درک بشری است، در حدی که تصورش هم برای انسانها ممکن نمی باشد.

حال خداوند عالم اموات را مکانی پر از ترس و سیاهی و دهشت معرفی می کند و برای این که مقدسینش به آن جا نروند خودش دست به کار می شود و به زمین می آید و برای نجات مردم دنیا اقدام می کند؛ پس این را بدانید که این ترس و سیاهی و وحشت دور از تصور بشر است، یعنی ترسی که هیچ فردی تا قبل از رفتن به آن جا آن را تجربه نکرده است. لذا ماندن در مسیح تا به انتها، تنها راه نجات و حیاتی دوباره است.

فیض، برکت، سلامتی و مشارکت روح القدس با فرزندان خدای پدر باد.

در نام خداوند عیسی مسیح، آمین.